

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Ter attentie van de informateur, mevr. drs. M.I.
(Mariëtte) Hamer
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Verzenddatum
21-5-2021

Aantal bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2794137

Onderwerp

Geachte mevrouw Hamer,

Nederland staat voor een aantal grote maatschappelijke opgaven. Als commissarissen van de Koning zijn we naast onderdeel van het provinciaal bestuur, ook rijksorgaan. Wij dragen daarin een algemene zorg voor de kwaliteit van het openbaar bestuur in onze provincie. In dat kader vragen wij als kring van commissarissen van de Koning uw aandacht voor vier onderwerpen waarvoor volgens ons meer inzet van de rijksoverheid noodzakelijk is. Het gaat om ondermijnende criminaliteit, de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders, de positie van burgemeesters en tot slot de gemeentefinanciën.

Ondermijning

De aanpak van ondermijnende criminaliteit, zowel repressief als preventief, vereist gezamenlijk en continu optreden en bovenal een lange adem. Voor het nieuwe kabinet zijn daarbij de volgende zaken van belang.

1. Het is absoluut noodzakelijk dat voldoende structurele middelen vrij gemaakt worden, bijvoorbeeld door het ondermijningsfonds een structureel karakter te geven.
2. De mogelijkheden tot informatie-uitwisseling tussen overheden en partners dienen verbeterd te worden, zo nodig via nieuwe of wijziging van bestaande wetgeving. Een te enge interpretatie van het bestaande privacy-beleid, veelal ingegeven vanuit een theoretische kans op tot personen-herleidbare informatie, vormt in de praktijk nu een onnodige barrière in de aanpak.
3. Een duurzame investering in de (preventieve) aanpak van cybercrime en cyberondermijning is nodig. Heldere landelijke regie in samenwerking met organisaties van de decentrale overheden is noodzakelijk, ook op de vele lokale en regionale projecten en initiatieven op dit gebied.
4. Een actievere betrokkenheid van de belastingdienst is essentieel. Het nieuwe kabinet zou dit moeten bevorderen.
5. Het is noodzakelijk dat barrièremodellen tegen ondermijning landelijk geïmplementeerd worden, bij voorkeur samen met koepelorganisaties en brancheverenigingen. Juist in die sectoren en branches die nu onder druk staan of een belangrijke poortwachtersfunctie hebben. Ook dit vergt aandacht van het kabinet, aangezien hier meerdere ministeries bij betrokken zijn.
6. Tot slot is een substantiële integrale versterking van de gehele strafrechtsketen onontbeerlijk.

Opvang asielzoekers en huisvesting statushouders

Al sinds 2015 hebben wij betrokkenheid bij het vraagstuk rondom de opvang van asielzoekers en de huisvesting en inburgering van statushouders. Vanuit die betrokkenheid roepen wij het kabinet op zo snel mogelijk de juiste randvoorwaarden te creëren om snel meer woningen te realiseren.

1. Een aantal elementen uit de actieagenda Wonen (opgesteld door een coalitie van 34 partners) kan hier substantieel aan bijdragen en wordt door ons van harte onderschreven.
2. Binnen de Woonagenda zal er extra aandacht moeten komen voor het (al dan niet flexibel) huisvesten van mensen die een vergunning hebben om in Nederland te blijven.
3. Daarnaast hebben gemeenten meer geld nodig voor de huisvesting en inburgering van statushouders.

Burgemeestersambt en het lokaal bestuur

Nederland is gebaat bij een sterk en stabiel lokaal bestuur. Het burgemeestersambt is één pijler binnen deze constellatie. De discussie over de positie van de burgemeester in het lokaal bestel kan wat ons betreft enkel gevoerd worden door deze in een breder perspectief te plaatsen. Wij pleiten dan ook voor zorgvuldigheid op dit vlak.

1. Ontwikkel een overkoepelende visie op de inrichting van het lokaal bestuur met daarbinnen een brede analyse over de positie van de burgemeester. De door het ministerie van Binnenlandse Zaken aangekondigde 'Agenda Burgemeester' kan hier een aanzet voor zijn.
2. Overweeg eventuele aanpassingen aan de positie van de burgemeester pas nadat deze overkoepelende en breed gedragen visie is vastgesteld.

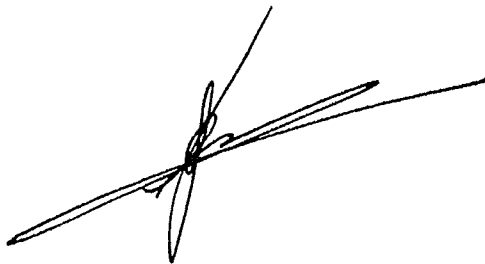
Herstel en gemeentefinanciën

Provincies en gemeenten zijn belangrijke partners in (de uitvoering van) het herstelbeleid na de coronacrisis. Vooral de financiële positie van gemeenten staat al geruime tijd zwaar onder druk. De ontwikkelingen in het sociaal domein zorgen voor een onevenredig zware druk op de gemeentelijke begrotingen, waardoor gemeenten worden gedwongen tot soms verregaande besparingen op dienstverlening en voorzieningen aan hun inwoners. Daarbij is het zeer de vraag of zij in staat zijn deze daadwerkelijk te realiseren. Dit tast op termijn ook de bestuurskracht van gemeenten aan en maakt het voor hen steeds lastiger om regionale opgaven te realiseren. Mede in het kader van het noodzakelijk herstel, zal het nieuwe kabinet zorg moeten dragen voor een gezonde en duurzame financiële basis voor gemeenten.

Wij hopen dat het nieuwe kabinet de bovengenoemde aanbevelingen en aandachtspunten meeneemt in de ambities voor de komende regeerperiode.

Hoogachtend,

Namens de kring van commissarissen van de Koning,

L. Verbeek,
doyen